

Prva crkva manastira Vojlovice podignuta je u DŽIV veku, po starom običaju krestoobrazno u stilu srednjevekovnih crkvenih građevinskih objekata. Za vreme turske vladavine Banatom crkva je rušena i paljena no uvek od manastirskog bratstva obnavljana. Prvi put je obnovljena 1730. godine, a drugi put 1752. Treći put je 1791. godine na temeljima i delu neporušenog hrama sažidan nov hram. To je jednoobrazna građevina sa polukružnom oltarskom apsidom i četvrtastim pevnčkim apsidama. Ikonostas je pozlaćen i darovao ga je manastiru Vojlovici kapetan Stojan Stefanović i gospođa Nasta. Ikonopisac je Aksentije iz Pančeva iz druge polovine DŽVIII veka. U crkvi na zidu više leve pevnice nalazi se ikona Bogorodice sa natpisom "Obraz mnogopjenij i čudotvornij presvjatija Bogorodici", a sa desne strane pevnice do ikonostasa mošti prepodobnog oca Grigorija Sinaita, koje su kaluđeri, bežeći ispred turske najezde preneli iz Srbije u manastir Vojlovicu.

Od vrednosnih bogoslužbenih knjiga u hramu su: rukopisni "Službenik" iz 1654. godine koga je 1672. godine manastiru darovao protosinđel kir Pafnutije, Srbljak prvog izdanja u Rimniku 1706. godine, Sabornik iz 1535. Godine Božidara Vukovića, Rukopisni Minej za oktobar, Slovenska gramatika štampana u Rimu 1755. godine. Od crkvenih utvari je jedna srebrna ložnica iz 1558. godine i panagir jeromonaha Nikanora iz 1715. godine, 27 slika - portreta i ikona od deset umetnika - slikara i ikonopisaca. Manastirska arhiva je sređena 1900. i 1931. godine. Neka akta sačuvana su iz 1744. godine.

Po završetku 2. svetskog rata manastir Vojlovica uvršten je u red najstarijih crkveno istorijskih spomenika Jugoslavije i kao takav sa ikonostasom, slikama, portretima, ikonama i starim bogoslužbenim knjigama, stavljen pod zaštitu države.

Pred šestogodišnjicu manastira Narodni muzej u Pančevu 2. aprila 1982. godine počeo je istraživačke radove na unutrašnjim zidovima i temelju hrama. Prvi rezultati potvrđuju istorijska predanja o fazama gradnje hrama, kasnijim rušenjima, popravkama i obnovama hrama. Najznačajnije otkriće za sada su stare freske na zidovima apside, pevnice i naosa, koje su pronađene ispod sedam santimetara debelog maltera. Iako oštećene vlagom i nanosom maltera one su ipak očuvane i svedoče šestogodišnju starinu manastira Vojlovice.

(kraj)